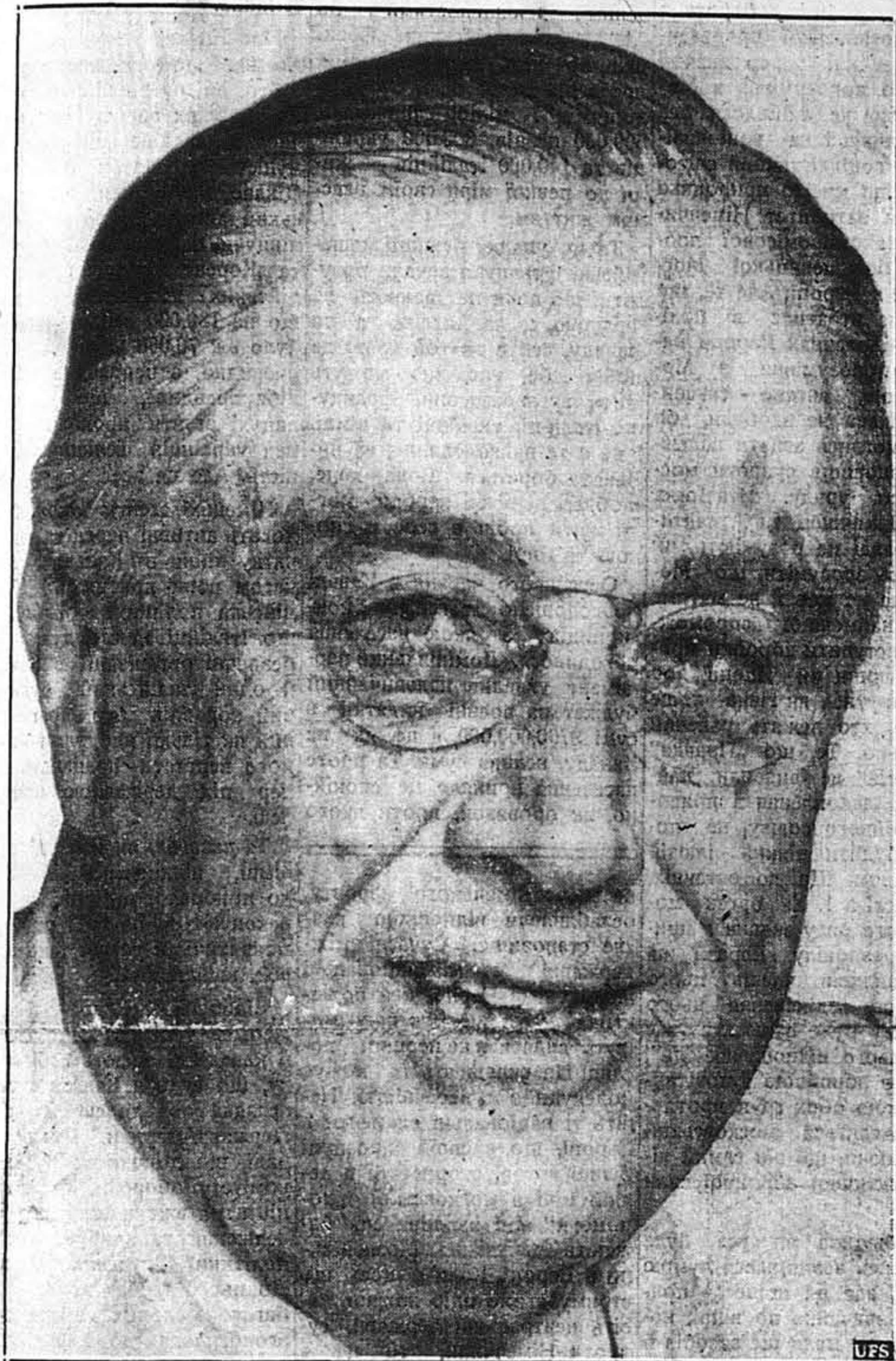
СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII. Ч. 260. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 7-го листопаду 1940. No. 260. Jersey City, N. J., Thursday, November 7, 1940. VOL. XLVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

РУЗВЕЛТ ПРЕЗИДЕНТОМ УТРЕТЄ

ФРЕНКЛИН Д. РУЗВЕЛТ,
ПРЕЗИДЕНТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ГЕНРІ А. ВОЛЕС,
ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

РУЗВЕЛТ ВИБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТОМ

ДЕМОКРАТИ ДІСТАЛИ ВЕЛИКУ БІЛЬШІСТЬ.

Вони затримали також перевагу в сенаті і палаті представників. Вибори перейшли спокійно.

НЮ ЙОРК. — Президент Рузвелт зістав вибраний величезною більшістю третій раз президентом Злучених Держав Америки. В той спосіб він перший в історії Америки, буде за порядком третій раз президентом. Він дістав велику більшість голосів, коли ходить про електоральні голоси. Хоч ще зо всіх виборчих пресинктів не прийшли звідомлення, але вже дотепер Рузвелт дістав 429 електоральних голосів, на всіх півсотні сотки. 38 стейтів пішли за Рузвелтом, а лише десять за Вилкім. Та й ті ще не є зовсім певні і мабуть деякі відпадуть іще, коли прийдуть всі обчислення. Рузвелт забрав такі важні стейти, як Ню Йорк, Пенсилвенія, Ню Джерзі, Масачусетс та інші. В Ню Йорку горішня частина стейту голосувала вбільшості на Вилкого, а долішня, з містом Ню Йорк, на Рузвелта.

Рузвелт передбачає „тяжкі дні".

Президент Рузвелт, який цілий час перебував у своїй приватній резиденції в Гайд Парку, Н. Й. і через радіо прислухувався вислідам виборів, коли переконався, що його перемога запевнена, сказав до кількох соток зібраних біля нього сусідів, таке: „Ми маємо перед собою в тім краю тяжкі дні. Та я думаю, що на будуче ви все знайдете в мені того самого Френклина Рузвелта, якого впродовж минулих довгих літ бачили." З цеї нагоди відбулось у домі президента мале приняття для найближчих приятелів.

МекНейрі гратулює Рузвелтові.

Кандидат на заступника президента, Чарлз МекНейрі, переконавшись, що Рузвелт відніс перемогу, з Сейлем, Орегон, вислав на його руки таку ґратуляційну депешу: „Я ґратулюю п. Рузвелтові і п. Валасові і желаю їм успіхів та добробуту їхній адміністрації. Двопартійна система є забезпечена. Ми будемо пробувати дати п. Рузвелтові і його товаришам гідну і сторожку опозицію. Нинішний гін означає перемогу для наших засад в чотирьох наступних роках від нині".

Вилкі надіявся до останньої хвилі.

Хоч коло північи радієві звідомлення приносили не дуже радісні вістки для Вилкого він до останньої хвилини не хотів признати прогри, а все повторяв, що президентські вибори подібні до кінних перегонів і до останньої хвилі не можна вгадати хто виграє. Вилкі перебував цілий час в готелі Комодор в Ню Йорку, в якім містилася також головна виборча кватира Републиканської Партії. Коло дванацятої години вночі Вилкі зійшов до головної кватири і виголосив коротку промову до своїх виборчих співробітників. Він сказав, що висліди виборів зовсім його не знеохочують, та не пригноблюють. Теперішня виборча кампанія це найбільша в цім столітті, говорив він та додавав, що гордий з неї і зо своїх співробітників. Він казав, що ті засади, які він представляв, таки переможуть, бо правда все перемагає. Після того він удався до своєї приватної кімнати де цілий час слухав радієвих звідомлень. Він був веселого настрою, хоч слідне було певне зворушення.

Демократи приймають перемогу спокійно.

Зате демократи, зібрані в своїй головній кватирі в готелі Билтмор в Ню Йорку, приняли вислід виборів зовсім спокійно й як щось, чого вони все були певні. Вже коло одинацятої години голова національного републиканського комітету, Едвард Флин, велів роздати комунікат, в якім ґратулював всім демократичним виборчим робітникам за їх працю і за перемогу. На адресу републиканців у демократичнім таборі не не було жадних терпких завваг.

Фарлі за єдність.

Джеймс Фарлі, колишній голова демократичного національного комітету, та бувший близький приятель Рузвелта, виголосив через радіо промову, десь перед північю, коли ще висліди не були зовсім певні і сказав, що котраб партія не виграла, вона не повинна мститись над переможеними. Нація мусить у тих часах чимскорше осягнути єдність і ті, що перемогли повинні бути скромні в своїй перемозі, а ті яких перемогли, повинні забути про всяке огірчення і разом з урядом кооперувати.

Подібні промови виголосили — Алфред Лендон, републиканський кандидат з минулих виборів. Він сказав, що хай чужі диктатори не беруть американських виборів за знак роздвоєння в нації. Лиш на час виборів нація роздвоюється, щоб з обох боків вилущити справи, але по виборах нація знов зєднується.

До єдности в нації закликав також соціялістичний президентський кандидат, Норман Томас. Він говорив, що треба чимскорше забути ті бруди, які виливано на ріжних людей в часі цих виборів.

Ален Гвайт, голова проаліянтського комітету в Америці, заявив, що тепер всі американці повинні святочно спалити всі виборчі відзнаки як доказ, що забули свої виборчі огірчення. Він видав розпорядок всім окремим підкомітетам, яких є кілька сот розкинених по Америці, щоб вони впливали на злагіднення партійних ріжниць.

ЧОРЧІЛ ДОМАГАЄТЬСЯ МОРСЬКИХ БАЗ В ІРЛЯНДІЇ

ЛОНДОН. — Британський премієр, Винстон Чорчіл, заявив, в парляменті, що наслідком німецьких повітряних налетів згинуло в Анґлії 14,000 цивільних осіб, а ранених є до 20,000. Та поминаючи ті жертви і великі матеріяльні шкоди, казав Чорчіл, край відчуває далеко більшу небезпеку з боку німецьких субмарин, що розпочали сильну акцію наслідком якої Велика Британія має тепер кождого тижня більші втрати в кораблях, ніж колинебудь передше. Щоб тому зарадити, треба мати Анґлії доступ до морських баз в Ірляндії, щоби можна там ппоповняти кораблі й літаки паливом, себто оливою чи газоліною. Це уможливилоб далеко успішнішу боротьбу з німецькими субмаринами, що бушують на півночі. Супроти того Чорчіл взивав Ірляндію, щоб змодифікувала свою невтральність і уможливила Великій Британії доступ до ірляндських морських баз. Це, казав Чорчіл, є навіть обовязком Ірляндії, що прецінь є членом Британського Союзу Держав.

В 1943 РОЦІ ЩЕ БУДЕ ДАЛІ ВІЙНА.

ЛОНДОН. — З тим рахується британський уряд. І це було виразно пізнати з того що говорив про теперішню світову війну британський премієр.

НЕ БУЛО МИРОВОГО ПРЕДЛОЖЕННЯ НІМЕЧЧИНИ.

ЛОНДОН. — Не зважаючи на поширені поголоски, що твердять, що Гітлер предложив Великій Британії нові мирові пропозиції, урядово стверджують, що від часу, як скапітулювала Франція, не було ніяких мирових предложень з боку Німеччини.

НОВИЙ „ГРАФ СПЕ".

ЛОНДОН. — По Атлянтику буяє новий німецький „кишенковий" панцирник, що походить з тої самої кляси кораблів, до якої належав "Адмірал Ґраф Спе", що його розколено німцями в Полудневій Америці. Він уже мав обстрілювати два великі британські кораблі.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holodays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед виходом числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

АРМІЯ НА ПОКАЗ

З Москви доносять, що советська військова команда почала показувати чужинцям російську армію. Звичайно такі вістки, що на переглядах армії бували військові аташе чужих держав, у заграничні донесення не попадають. Тому, коли таке донесення виймково попало, а при тому ще при благословенні державної цензури, як це певно має місце з російським донесенням, то таке донесення заслугує без сумніву на ближчу увагу.

З донесення виринає відразу ясно мотив такого запрошення чужодержавних представників на оглядини советської армії. Сказано при тому саме, що на такі оглядини запрошено чужинців уперше від шести місяців. Себто тим самим признається, що за останніх шість місяців чужинецьким представникам російської армії не показували. Сказано, теж, що не показувано російської армії від часу, як маршал Тимошенко почав реформувати російську армію. Отже за цих шість місяців була реформа армії. Себто шість місяців тому російську армію самі командирі признали такою, що потребує реформи.

Що було шість місяців тому, не важко догадатися. Знаємо: советська Росія стояла тоді під враженням фінської кампанії. Ця кампанія виказала світові повну несправність російської армії. Вона розкрила світові, що не дивлячися на велитенські матеріяли в людях, російська армія не має всього того, чого треба для модерної армії, щоби добитися перемоги. Коли російська армія остаточно перемоги добилася, то добилася її остаточно лише тим одним, що вона мала, що зовсім не заслугою ні команди ні жовнірів, себто великим числом людського матеріялу.

Якраз шість місяців тому, проти вердикту цілого світа про нездарність російської армії російська пропаганда підняла кампанію величання російської армії. Ця пропаганда представляла справу так, гейби фінська кампанія зовсім не виказала нездарности російської армії, немовби ця кампанія йшла зовсім за плянами російських командантів. Звісно, події світа великої ваги йшли одна по одній з такою скорістю, що світ не міг довго над справою застановлятися. Справа забулася, і, коли вона нині знову вилазить на світло денне, то це не є доказом, що советська пропаганда вважає це догідною хвилиною підпустити нову пропаганду, що, мовляв, якщо які недостачі в російській армії були, вони вже усунені й армія вже нині знаменита.

В донесенні говориться про скріплення в армії дисципліни при помочі заведення підофіцерських чинів. Що російська армія штигулькала й через брак цих підофіцирів, можливо, але це певно не була одинока хиба російської армії, і не була вона основною хибою. Основна хиба в тому, що російський жовнір не почуває, що він має інтерес обороняти свою вітчину. Заведенням капралів і фельдфеблів такої недостачі не лікується. Тому армія Росії лишається далі великаном на глиняних ногах.

ЕВРОПЕЙСЬКА НЕБЕЗПЕКА

Осінь другого року війни в Европі заповідається сумно і повною тяжких небезпек. Кінця війни не видно, а навіть і певного шляху до нього. Упертість противників скорше зростає, ніж зменшується. Рішуча оборона британських островів і сталий зріст американської допомоги заставили держави „осі" шукати нові шляхи і нові засоби війни. Тим часом вони невідомі. Нові сили, що загрожують перетворити остаточно европейську війну в світову, лишаться тим часом більш чи менш в резерві. Поміч Америки Великобританії більш чинна ніж поміж Японії державам осі. Зрештою її завданням буде зрівноважувати американську інтервенцію в сучасній війні.

Участь нових сил по боці держав осі в самій Европі зазначується покищо досить неясно. Відвідини представника Еспанії в Берліні і Римі не дали безпосередніх конкретних результатів. Можна припустити, що евентуальні зобовязання Еспанії відносно її участи у війні, мають умовний характер. За цим промовляє й те, що навіть здобуття Гібралтару не малоб вирішального значення для боротьби за Середземне море доти, доки Суезький канал є в руках Великобританії. В пресі згадувалось справді про те, яку небезпеку для британської фльоти в Середземнім морі малаб поява японської фльоти перед виходом з Червоного моря, але поминаючи навіть те, що Японія ще у війні великодержав участи не бере, фльота її ледве чи зважилась би відходити так далеко від власних баз.

Остільки непевною, як майбутня активна участь Еспанії у війні, є й сучасна пасивна участь в ній Румунії. Присутність німецьких військових частин в Румунії не є ніякою таємницею, але невідомою є їх мета там. Формально вони мають ніби служити кадрами для нової румунської армії, приявність їх в нафтовім румунськім районі забезпечує нафтові жерела для Німеччини і Італії, але чи обмежується цим їх завдання, питання інше. Похід держав осі через Грецію проти Туреччини з метою осягти Суезький канал з азійського боку в засаді не є виключений. Але похід може піти і через Румунію.

Більш правдоподібним є, що присутности німецького війська в Румунії вимагає як внутрішне так і зовнішне становище, як самої Румунії так і інших балканських держав. З цього погляду присутність німецького війська в Румунії спрямована більш проти Московщини. Річ в тім, що війна витворила на Балкані господарські і суспільно-політичні умовини, які сприяють чинності московських агентів. Поширення діяльности залізної гвардії в Румунії зрівноважує лише почасти невдоволення селянства, що давно вже вимагає земельних реформ в напрямі парцеляції великої земельної посілости. Відокремлення Басарабії, що постачала багато збіжя для виживлення цілої Румунії, значно погіршило становище, убогих верств населення. До тогож урожай цього року був в усіх балканських державах нижче середнього, і значно нижче торішнього. Мобілізації в Румунії, Угорщині, Болгарії і Югославії дуже пошкодили переведенню хліборобських робіт. Збільшений вивіз збіжжя та інших засобів поживи до Осередньої Европи, дуже підвищив внутрішні ціни на них в цих державах і кошти життя взагалі. Ці обставини використовують дуже зручно комуністичні агенти. До демагогії на економічнім грунті прилучаються в Болгарії та Югославії „панславістичні" аргументи на користь Московщини, що має „боронити незалежність і невтральність" цих держав проти держав осі.

Але повстає поважна небезпека, що продовження війни витворить сприятливий грунт для московської акції і в деяких інших державах Европи, як на господарським так і на політичнім полі. Наступна зима буде для цілої Европи без порівнання тяжчою ніж попередня. Після приблизного обчислення дотичних установ, має бути кількість збіжжя, зібраного в цім році в цілій Европі без СССР, на 15% нижчою ніж торік, у Франції наслідком воєнних подій — навіть на 50% нижчою. Преса держав „осі" твердить, розуміється, що „відповідальною" за всі терпіння Европи є британська бльокада. Але „невтральні" і окуповані німецьким військом держави цікавить зовсім не те, хто відповідає за сучасні европейські злидні, а те, хто і як їх з сучасного становища визволить. Доки є надія, що війна скінчиться в ближчім часі, поважного опору окупованих країв нема чого побоюватися, але в дальшім тягу війни може бути навіть їх пасивний опір небезпечним для держав „осі". Продовження війни вимагає більш менш одностайного господарського ладу для цілої Европи, але національні основи його досить відмінні в Німеччині і Італії з одного, та в інших державах з другого боку. Населення держав „осі", принаймні думає, що знає, для чого терпить, але населення всіх інших держав терпить для чужої справи. Становище ще ускладнено тим, що в межах самої німецької держави перебувають чеська і польська меншини, що числять приблизно 15% цілого населення. Меншини ці, а спеціально чехи, являються природно дуже принагідним елементом для московської панславістичної пропаганди. Знову боротьба проти московської пропаганди в Німеччині тепер значно тяжча, бо порозуміння з Московщиною не лишилося без своїх впливів і на націоналістично - соціялістичний світогляд. Воно мусіло природно зменшити авторитет Німеччини як безкомпромісової противниці большевизму Московщини в Европі. Але те, що Німеччина втратила в політичних відносинах Европи наслідком порозуміння з Московщиною, англьо - саксонські держави не здобули, бо не спромоглися заняти належного становища супроти московського уряду. Невідомо, чи за Ляманшем та Атлянтиком справді не розуміють, чи не хочуть зрозуміти, що Московщина не має й не матиме ніколи найменшої спроможности виступити зброїно проти Німеччини чи Японії, бо може кинутися як гієна лише на того, хто лежить ранений смертельно. Те, що „Правда" і „Ізвєстія" не виявили найменшого захоплення з приводу потрійного союзу, не повинно будити ніяких ілюзій за океаном. Що до останніх, то в числі з 1. Х. орган московського ряду заявив з приводу розподілу Евразії на сфери впливів членів цього союзу, що „здійснення цього розподілу буде залежати від майбутнього відношення сил", і лише з збройною і політичною силою обох груп противників числиться московський ряд, знаючи, що він самий ніякої фактичної збройної сили не має.

Московщина як все була так і тепер залишилася чумою Европи, але ця пошесть приходила звичайно по війні, коли люди не мали ще засобів її поборювати, але засобом „бактеріологічної" війни в чужих руках Московщина бути не може, бо вона є проти всіх, а ні в якім разі не з кимсь. Порозуміння з Московщиною стане без сумніву найслабшим відтинком німецького політичного фронту. Знову противники Німеччини, намагаючись порозумітися з Московщиною, **самі скріплюють** це місце німецького фронту, ослаблюючи відповідно власне становище. Сучасні міждержавні і міжнаціональні відносини в Европі без порівнання складніші, ніж вони можуть видатися на перший погляд. Ця складність їх межує подекуди з суперечністю. Навіть ті національні елементи в Европі, що в своїй „розпуці" булиб готові скористати в деякій мірі з московської „допомоги", ані хвилини не бажають **панування Московщини в Европі.** Коли є щось, що стримуватиме опір кожної, навіть невтральної держави, супроти Німеччини, то це є страх, що по її поразці шлях москвинам до Европи був би вільний, що по війні прийшлаб чума. Отже держава, що намаганням порозумітися з Московщиною збільшує штучно її значіння і страх перед нею в Европі, спрямовує Европу проти себе, бо з небезпек, які їй загрожують Московщина є найбільшою.

К. Волинський.

КАНАДА ДОБРЕ ДЕРЖИТЬСЯ

Канада займає тепер куди більше місця в американській пресі та в американській публікаціях, як тому кілька років. Факт, що вона є одинока країна західної півкулі, що знаходиться у війні з тоталітарними державами, мусів, очевидно викликати зрозумілу реакцію серед американського народу та його уряду.

До вибуху теперішньої війни, Канада представлялася американцям як край з „подїленими льояльностями", бо 3,500,000 канадійських французів, хоч не були французами, проте ще менш були про-англійцями; 1 мілion ірляндців, 500,000 німців, 300,000 українців та 140,000 італійців — жили до певної міри своїм власним життям.

Та по упадку Франції, канадійські французи зачали розуміти, що вони не воюють за Францію, ні за Англію, а за Канаду, себто за той край, де побіч себе спокійно можуть жити англьосаксони, французи, італійці, українці та німці. І це є те найголовніше, за що Канада бореться. Вона хоче, щоб всі ці ріжні народи могли жити побіч в себе в спокою та мирі.

Останнього червня в Канаді проголошено загальну конскрипцію, з якою населення погодилося. Домініяльний парлямент ухвалив надзвичайний буджет на воєнні видатки в сумі $700,000,000, а це, як на Канаду, велика сума. Та проте населення приняло це спокійно, як обовязок, проти якого нема потреби ані протестувати ані боротися, бо це мусить бути зроблени. Наложено податки майже на всі продукти. Податок на папіроси є такий, що, як кажуть, канадійці починають „крутити" папіроси. Але воєнну позичку розкуплюють і складають величезні дарунки на воєнні цілі. Сиплються золоті перстені, жемчуги, дорогі перли і ін. зарівно від японських рибаків, українських фармерів чи робітників.

Має Канада також клопіт з т. зв. „пятою колюмною", себто зв нутрішніми ворогами, до яких вперше чергу зачисляє канадійський уряд комуністів, а відтак фашистів. Цікаво, що один американський автор, Джером Бетті, пишучи недавно у „Форумі" та „Корент Гісторі" про канадійських комуністів, згадує, що на 180,000 всіх комуністів, було аж 70,000 українців, що очевидно, є неправдиве. Одно хиба правдиве, що большевицькі агенти проявляли серед українців велику активність. Але це все.

Німецькі агенти також були досить активні перед та на початку війни в Канаді, однак часом вони притихли. Канадійська поліція є тої думки, що італійці мають дуже небезпечні організації в Канаді, й один італійський будівничий кораблів був арештований як тільки вибухла війна, а його варстати працюють тепер під державною контролею.

Та назагал, як італійці так і німці, відносяться льояльно до прибраної вітчини, бо переконуються на собі, що демократичний устрій таки ще з усіх найкращий.

Відношення до Злучених Держав тепер дуже сердечне, й канадійці здають собі справу, що судьба Канади є тісно звязана з долею Злучених Держав Америки. Тому такі раді, що дійшло до спільного комітету оборони. У канадійців нема вже найменшого упередження до „добросусідської політики" Злучених Держав. До цього треба додати, що багато молодих американців зголосилося до канадійської авіації.

Очевидно, канадійський уряд числить дуже багато на поміч Америки у виконанні програми спільної оборони. Сувора канадійська зима дуже утруднить вишкіл пілотів, тому канадійці сподіються, що центри вишколу можна буде перенести до полудневих стейтів ЗДА, як це було за першої світової війни.

Одним словом так є, що воєнна Канада тягне життя вперед, не застрашена подіями в Европі. В цій своїй поставі вона певна, що Злучені Держави, як дійсний сторож доктрини Монру, не позволить нікому й рукою посягнути хочби по клаптик землі чи острова на західній півкулі.

Знову свою повинність супроти корони канадійці виконують з повною посвятою. Багато канадійців гине разом з англійцями на морях, у повітрі, в повітряних рейдах, обороняючи границі британської імперії.

С. ЧЕРКАСЕНКО.

ПРИГОДИ МОЛОДОГО ЛИЦАРЯ

РОМАН З КОЗАЦЬКИХ ЧАСІВ

ТОМ II.

(73)

— Всякий маєток, — говорила за вечерою, — навіть найменший, потрібує повсякчасного, безупинного догляду й упадання коло нього, потрібує господарського ока. Та й господар — це тільки половина догляду: жадне господарство не може обійтись без ока жіночого. А ще як господар — от як у нас — і поза маєтком має якусь службу чи уряд, то без жіночої помочі не обійтись.

— А певне, що не обійдешся, — підтакнув цілком слушним міркуванням старої Крига.

— Отже... Ти, пане осавуло, хочеш купити хутір, а ще не жонатий, — як же думаєш обійти цю справу?

— Та дуже просто, вельможна пані, — засміявся Крига, — оженюся та й край.

— Ой, пане мій, це зовсім не так просто, як ви, молоді, гадаєте. Що-правда, взяти шлюб — проста річ, але з ким? Чи ви часто здаєте собі справу, з ким женитесь? Слибе ніколи! Красне личко, чорні брови — от і все чого ви вимагаєте до шлюбу, і лише по шлюбі ви почнаєте міркувати, що цього для щасливого й розумного подружжя занадто мало, що — особливо, коли мається неабияке господарство, — гарне личко й чорні брови зовсім не така вже конечність, що краще, якби натомісць та в дружини була гарна, спокійна вдача, не було вітру в голові, а щоб вона була всею душею прихильна до дому, до господарства, дбайлива коло нього, кукібниця, а до всього того й гарна мати своїм дітям.

Довго ще повчала полковниця в такому дусі, але так обережно, що гостеві й на думку не спало запідозріти вмисність такої, а не іншої розмови, і тільки перед кінцем вечері, коли полковниця почала говорити, що розумний, статечний чоловік і тим не повинен гніхтувати, що бере за жоною, яке віно, аби й самим не жити в злиднях і дітей не пустити по світі старцями; що найрозумніше брати за дружину дівчину, єдинаку в своїх багатих батьків, — тільки тоді Крига зміркував, куди й до чого вона так хитромудро хилить розмову.

Він мимохіть позирнув на панну й зустрівся з її трохи не благущим поглядом, що в нім можна було прочитати все: і закоханість, і віддаміть, і прохання зглянутись на її занадто забарне дівування — все-все, що може виявити очима бідна дівчина, що засиділася в дівках, до підхожого для жениха молодика. Шкода й знов стало йому дівчини, але коли уявив він її своєю жінкою, то ледве втримався, щоб не скривитися від неприємного вчуття, а перед очима блиснув осяйний образ другої єдиначки, на котру чи не дивився він сам так, як оце дивиться на нього бідолашна панна Марися. Від самої згадки твар його спалахнула захопленням, а очі заграли щастям так, що Марися спаленіла, як калина, й спустила очі, покривши їх рiденькими, білими, як у біленького поросяти, віями.

— „Та й поганаж вона ніврoку", — подумав, не гасячи щасливої ухмилки, Крига, а далі промовив уголос, обернувшись до старої, аби щось сказати:

— Та про віно, власне кажучи, мені нема що дбати: маю й сам чим і жінку й дітей контентувати.

— От і видно відразу, пане осавуло, що молодий ти ще, — засміялася господиня: від неї не втаїлася усмішка щастя на устах гостя й його погляд захоплення, кинутий на Марисю: вона взяла це на карб доньки, й настрій її, й до того гарний, піднісся. — Маєток до маєтку ніколи не вадить, а навпаки — приносить і багатство, й честь, і повагу.

— Це правда, вельможна пані, — згодився Крига.

— Авжеж правда, — провадила далі господиня. — Чому польські магнати і сильні, як королі, й у великій повазі та шанобі?... Бо в кожного маєтки незчисленні: чого забагнеться, те й уродиться, як по щучому велінню. І всякий тобі вклоняється, всякий запобігає в тебе ласки, а ще як і рідню маєш значну, а не якусь хлопську або міщанську, то й до значних урядів дорога перед тобою вільна...

Довго ще говорила полковниця, малюючи привабливі далечені, й тільки не сказала: коли ти не дурень, пане осавуло, то сам, здоров, догадаєшся, що маєш чинити.

Крига й справді догадувався, що і як, але чинити не квапився, а подякувавши за вечерю, хотів іти до коня, щоб там десь примоститися на коротку ночівлю, бо на світанку мав вирушити далі; та пані не пустила.

— Бог з тобою, пане осавуло! — обурилася вона, — хочеш скривдити нас, чи що?.. Ми ще не так дуже зубожіли, щоб відсилати гостя в челядню чи на стайню спати. Коня твого ніхто не вкраде, без тебе нагодують його й доглянуть, а ти виспишся в покої. Прошу ласкаво, вже постелено. Горпино! — гукнула господиня через сіни в пекарню, — покажи панові осавулі його покій.

Дівчина стала чекаюче на порозі.

Крига подякував господиням, попращався сердечно, ознайомивши, що виїде вдосвіта, дав надобраніч, уклонився й вийшов.

Не вважаючи на пізні обляги, довго ще мати й дочка сиділи при світлі в опочивальні, пошепки повіряючи одна одній свої вражіння, й положилися спати тільки з другими півнями.

(Дальше буде).

БОЛГАРІЯ З ДЕРЖАВАМИ „ОСІ"

СОФІЯ. — Дипльоматичні кола переконані, що Болгарія вже є по стороні Німеччини й Італії, та що їй за те приобіцяно доступ до Егейського моря та інші територіяльні здобутки.

РЕЄСТРАЦІЯ ЧУЖИНЦІВ ПЕРЕЙШЛА ВЖЕ ПІВТРЕТЯ МІЛІОНА

ВАШИНГТОН. — За заявою департаменту справедливости до кінця минулого тижня зареєструвалося 2,559,706 чужинців.

Всіх чужинців, за догадом уряду, є в Злучених Державах коло 3,600,000 осіб.

Подаючи це до відома, департамент судівництва знову закликає чужинців не відкладати реєстрації.

З ДНЯ

ПЕРСОНІФІКОВАНА СИЛА.

Републиканці в цих виборах закидали Рузвелтові, що він, коли вийде третій раз президентом, стане дійсним диктатором. Бо в той спосіб його сила, як президента, буде тісно звязана з його особою. Та сила буде випливати, не з законів, не з конституції, не з конгресу, як законодатного тіла. Також вона не буде випливати з інтересів нації, з подуманих абстрактних засад, які мають служити нації, лише з його особистої волі і його особистого уподобання. А президент, який приступає до свого державного діла не з думкою — „чи це дозволено конституцією, чи це оправдане відповідним законодавством, тільки з думкою — „так треба, бо я так думаю" — перестає бути демократичним президентом, тільки стає диктатором. Чи в цьому була рація — нам тут про це не ходить.

ПРОВІД.

Чимало разів ми підкреслялі (і то навіть тоді, коли дехто цілою парою закидав нам фашизм та склонність до диктатури), що провід, це не особи, не люди. Провід це ідеї, гасла, цілі, пляни, напрямні. Провід це фактично подумане поняття. А що всякий плян, ідею, гасло, треба перевести в життя, тому необхідно до них причепити людину, особу. Особа це матеріяльна половина проводу. Вона має другорядне значіння. Першорядне значіння мають думки, ідеї, пляни. Без них і людина нічого не варта. Вона ніколи не стане дійсним провідником.

Деколи лучається, що люди сповняють подумані ідеї, обстрактні пляни, стихійно, без якого людського провідника. В цім випадку ці люди за провідника мають саму чисту, подуману ідею. Це вона присвічує їм немов смолоскип і веде їх до певної цілі.

ДИКТАТОРСЬКЕ НАСТАВЛЕННЯ.

Коли ми оцінюємо тілесного провідника, мусимо конче брати під увагу його ідеї, напрямні, цілі, до яких він хоче нас завести. Бо це є головна прикмета провідника. Коли ми не дивимось на його задумані цілі, а дивимось лиш на його особистість, ми поповнюємо засадничу помилку, яка може нас завести простісенько до диктатури. Суспільність, яка під провідником бачить лише тілесну людину і її особисті прикмети скорше чи пізніше знайде на собі диктатора. Така суспільність не хоче, чи не вміє, розріжняти подуманих ідей від матеріяльних осіб. „Він нас поведе", говорить така суспільність. Куди, до чого — вона не дбає. Це вона залишає вцілости розсудкові та примхам провідника. Слово такого провідника стає законом. Його власне уподобання, стає уподобанням цілої суспільности.

ДЕМОКРАТИЧНЕ НАСТАВЛЕННЯ.

Суспільність, яка бажає мати в себе демократичний устрій мусить навчитись думати категоріями абстрактних, подуманих ідей. Ще заки вона підбере для себе провідника, мусить добре знати, що вона хоче осягнути. Знаючи добре чого вона хоче, вона щойно тоді підшукає собі провідників. І коли їй, порівнюючи кажучи, дорога випадає через гори, вона підшукує собі на провідника вправного верховинця. Колиж дорога веде через нетри, вона вибирає доброго лісовика. На морський шлях вона підбирає моряка. Демократична суспільність не каже: „Ти провіднику виглядаєш нам гарно. Тому ми не питатимемо, чи ти добрий верховинець, чи лісовик, чи моряк. Ми так тебе любимо, що підемо за тобою, куди ти прикажеш. Нам всеодно куди". Для демократичної суспільности ніколи не є „всеодно куди".

ПОСЛУХ ПРОВОДОВІ.

Зрозуміло, що демократична суспільність слухає свойого проводу, а також вдержує в себе не меншу суспільну дисципліну, ніж диктаторський край. Різниця між одною дисципліною і другою є та, що перша, себто диктаторська, виконувала в імя волі одного чоловіка, диктатора. А друга в імя тих подуманих, обстрактних ідей, до яких прямує суспільність.

Демократична суспільність не конче шукає за вступленими рожами шляхами. Але вона не дозволяє провідникові, щоб той цілком спускав з очей ціль, до якої вирушив і скажім, замісць на схід попрямував на північ. В таких випадках демократична суспільність мирно усуває свого провідника, а настановляє іншого.

Диктаторські краї слухають свого провідника аж до абсурду. Щойно коли вже найнижчому суспільному членові стає ясно, що їх провідник-диктатор робить дурниці, суспільність попадає в крайну люͳь і диктатора усуває. Але тому, що диктатор був персоніфікованим проводом, суспільність нищить звичайно і його персону.

ВИХІДНА ТОЧКА.

Духове наставлення грає найголовнішу ролю в доборі демократичного, чи диктаторського устрою. Коли суспільність бажає особового проводу, то хочби ніхто ні словечком не згадував про диктатуру, вона прийде, як послідовне завершення цього наставлення. Колиж суспільність вміє під проводом розуміти певні ідеї, напрямні, пляни, цілі до яких вона хоче прямувати, то навіть, щоб чимало галасу було за диктатуру, вона не прийде.

Ті провідники, що дуже верещать за демократію, але не кажуть нічого про обстрактні ідеї, напрямні, цілі, до яких вони хочуть провадити маси, залишаючи ті пляни і цілі вповні дискреції власної волі, є по своїм наставленні диктаторами і провадять маси до диктатури.

ОСТЕРІГАЮТЬ ПЕРЕД ОПТИМІЗМОМ

Невтральні воєнні знавці, що приглядаються воєнним операціям в Греції, вправді висказуються з подивом про грецьку хоробрість, але підкреслюють, що грецькі успіхи мають головно тільки льокальний характер. Тому треба виждати, заки буде можна вибробити собі властиву опінію в тому напрямі, хто вийде в Греції побідником.

Богдан Ліщинський.

Й. МАКОВЕЙ ТА В. САМІЙЛЕНКО В НАШІЙ МУЗИЦІ

Доволі значна скількість композицій до поезій Й. Маковея (відомих нам 11) вказує на те, що вони мають у собі вартости, які притягають до себе музику-творця. Коли додати, що до творів цього поета писали музику такі великі композитори, як М. Лисенко, то справді в поезіях Маковея є таки вартости, цінні для композитора. А притягає музику найбільш лірика, чутлива поезія, її настрій, ширінь цього настрою та відтінки, багатство первнів, які в музиці можна відповідно відзначити. А всі ці чинники ми знаходимо в поезіях Маковея в великій скількости.

Те, що тут сказно про поезії Маковея, торкається в рівній мірі й поезій В. Самійленка. З боку музики твори цього поета мають не меншу вартість, а хоч скількість композицій до Самійленкових творів менша, то між композиторами, що писали музику до його поезій, бачимо теж — М. Лисенка.

*

Найбільше композицій створено до поезії Маковея „Сон" („Тихой сон по горах ходить"). Недрукований твір М. Лисенка на мішаний хор у супроводі фортепіяну стоїть вище понад усі інші композиції. Мистецькі вартости, особливо з погляду гармонічного кольориту та добірности і фортепіянового дострою, має „Сон" (сольоспів у супроводі фортепіяну) молодого нашого музики Б. Кудрика, еклектика[1]), який не встиг іще досі виявити свойого особистого обличчя. Композиція ця написана в рр. 1920—25 і досі ще в рукописі. Врешті написав музику до „Сну" Я. Ярославенко.

Між композиціями до слів Маковея, треба вирізнити Лисенка „Пречистая Діво, Мати Руського краю" на мішаний хор. Щодо будови цієї композиції, то є це 5 окремих (до 5 строф тексту) обробів мельодії пісні — кожна ріжна. Мистецькі засоби, який уживає М. Лисенко, як, напр., педалова нота[2]), що пригадує дострій ліри чи кобзи, все знаменито підходить до цієї поважної церковної пісні, Повага настрою та мистецький обрій цілости (дуже ріжноманітні хорові ефекти, що роблять велике враження), ставлять цей твір дуже високо.[3]).

Дальші дві композиції до Маковеєвих поезій Ф. Колесси займають поважне місце в нашій хоровій літературі. Є це похоронний марш „Помер рекрут" — одна з найкращих композицій цього роду в нашій музичній літературі з кожного погляду — і високомистецький обріб мельодії лемківської народньої пісні „Я до леса, я до леса не пойду" до слів Маковея „У горах грім гуде" („маршева пісня УСС"), що в нас спопуляризувалась так швидко та держиться все ще в нашому репертуарі.

Крім „Сну", до Маковеєвих слів написав Б. Кудрик іще 4 пісні з фортепіяном: „Туга" (Біжить у яр вода), скомпонована в 1922 р. „Дорога й мета" — 1930 р., „Дума холостяка", „Мені здається, я не жив". Всі ці пісні досі недруковані. „Дорога й мета" з ядерною, свіжою, маршевою ритмікою та шляхетною мельодикою, і „Туга" — композиція незвичайно схоплена з погляду настрою — це одні з найкращих сольоспівів цього композитора.

Щоб вичерпати реєстр відомих нам композицій до слів Маковея, треба згадати ще і про „Чудовий гай, весни розмай" — музика П. Артимовича, та про Маковеєву парафразу[4]) тексту М. Бачинського „Ми, гайдамаки" з музикою укладу Я. Ярославенка.

Певно мало кому відомо, що сам Маковей написав гимн „Над Дністром" (текст і музика його), присвячений заліщицьким дітям. Літографований примірник цієї композиції (власність п. Ольги Маковеєвої), який нам доводилось бачити, має дату 17. серпня 1924 р. Проста, невибаглива народня мельодика цієї композиції, незвичайно бадьорий і виховничий текст (слова), це чинники, що надають вартости цьому малому причинкові до української музичної літератури, призначеної для нашої дітвори. Він цілком заслуговує на те, щоб наша дітвора мала його на устах.

*

З композицій до поезій В. Самійленка треба відзначити й поставити на першому місці кантату[5]) М. Лисенка „До 50-х роковин смерти Т. Шевченка" на баритон, тенор і мішаний хор. Це — величавий твір великих розмірів, твір великого, зрілого мистця, що цим способом ще раз (Лисенко написав теж „Жалібний марш до дня 27. роковин смерти Т. Шевченка") склав поклін Ґенієві народу. Не менше вартісні дві композиції К. Стеценка до Самійленкових слів, а саме „Вечірня пісня" — сольоспів із фортепіяном, та „Цар Горох" (переклад із Баранже). В обидвох композиціях бачимо Стеценка як лірика в найшляхотнішому розумінні, в повному мистецькому виявві.

Нарешті згадаємо ще про музику до Самійленкового вірша „Наша славна Україна" Я. Ярославенка.

---

1) Електик у мистецтві —, такий, що наслідує давні зразки, але чогось свого, собі властивого не дає.

2) Одна й більше нот, що безперервно звучать у котромусь голосі, як основа для інших голосів, та пригадують дострій дуди, кобзи, ліри, тощо.

3) Справа зі словами до цієї композиції, як оповідає пані Ольга Маковеєва, малася ось як. В р. 1909. Й. Маковей із дружиною були в Києві. Підчас провідин М. Лисенка великий український композитор згадав, що він радби для старої української пісні „Пречистая Діво, Мати" скласти музику та тільки йому слова канту (побожна пісня) не дуже подобаються. Тоді Й. Маковей заразгаки написав, на лад старої, відомої скрізь у нас пісні, нові слова, й Лисенко небаром прислав готову вже партитуру до цих нових слів. Цю партитуру поет переслав до Жовкви, й вона десь там переховується в бібліотеці жовківського манастиря. Композицію М. Лисенка видали ОО. Василіяни 1910. р.; Тільки слова, підписані під цією композицією — старі, з давнього „Богословника", а Маковеєві — поміщені на останній сторінці.. При розгляді музики до підписанир давніх слів неважко замітити, що Лисенкова музика написана до слів Маковеєвих, бож вона не все годиться з розміром давнього канту.

4) Парафраза — переказ чужої думки своїми словами (звичайно — насмішливий).

5) Кантата — величавий музичний твір. більших розмірів, звичайно — на хор, соля, з орхестрою, написаний для якогось святкування.

ГРЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКА ВІЙНА. — Під 1) Коріца, коло котрої греки перейшли в офензиву проти італійців. Під 2) Коріца, де греки відбивають наступ італійців. 3) Остров Корфу, де, кажуть, ідуть морські бої.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

АРНОЛЬД, ПА.

Подружий ювилей.

Дня 20-го жовтня ц. р. відбулася в домі Івана і Марії Лобур гостина з нагоди 25-літнього їх подружого життя. Цю гостину справили їм їхні знакомі. Все було приготоване якнайкраще. На столі пишався старокраєвий коровай, та всяка інша добірна перекуска. Коло стола позасідали ювиляти, їхня старенька мати, решта родини і їх приятелі та знакомі. Вони складали ювилятам найщиріші побажання. Накінець В. Каліновський звернувся з закликом до гостей, щоб з нагоди цеї гарної гостини зложили теж деякі датки на добродійні цілі. Гості згодились. М. Мізюк і І. Різник пішли за збіркою та зібрали $12.85, які вислано через Обєднання з призначенням по половині на українське пресове бюро і на школу в Стемфорд. Зложили: Іван і Марія Лобур $2; по $1: І. Різник, Т. Сернюк, І. Лобур, В. Собків; П. Лобур 75 ц.; М. Кізюк, В. Каліновський, А. Полений, А. Лобур, М. Климчук, Т. Комінко, Д. Тулейбич, Т. Ковалюк, Р. Коваль, Н. Гарачмак, В. Лобур; по 25 ц.: П. Любчик; решта дрібними.

В. Каліновський.

ВРЯТУВАЛИСЯ З РОЗБИТОГО КОРАБЛЯ. — З 643 пасажирів англійського корабля „Емпрес оф Бритен" врятувалися 598. Світлина показує частину тих, що врятувалися.

З МУЗИКИ.

Маємо потішаючі відомости з царнини української музики в Америці. Музичне видавництво Уітмарка в Ню Йорку розпочало друком нову серію українських народніх пісень на англійській мові в хоровім укладі д-ра Олександра Кошиця. Ось та друга серія пісень доказує зростаючу зацікавленість американців нашою піснею в укладі проф. Кошиця, як теж і успіхом її на музичнім ринку. Перша серія з двацяти восьми пісень друкувалась на протязі 1933-34 років. Успіх її спонукав видавництво до видання другої серії. Цим разом виходять з друку такі пісні:

1) "Oh, marvelous news" (S. S. A.).
„Дивная новина" — колядка для жіночого хору.
2) "Dziuba" (S.A.T.B.)—(T. T. B. B.).
„Козак та дзюба" — для мішаного й мужеського хору.
3) "The Choomack" (T. T. B. B.).
„Чумак" — для мужеського хору.
4) "The quarrel" (S. A. T. B.).
„Не ходила на вулицю, не не піду" — для мішаного хору.
5) "The black browed Kathrine" (S. A. T. B.)—(T. T. B. B.).
„Кучерява Катерина"—для мішаного й однородного мужеського хору.
6) "Ukrainian Cradle Song" (S. S. A. A.)—(S. A. T. B.).
„Колискова" — для жіночого й мішаного хору.
7) "A violin singing" (T. T. B. B.).
„На вулиці скрипка грає" — для мужеського хору (слова трохи змінені).
8) "A marry life" (S. A. T. B.) —(T. T. B. B.).
„Ой, як мені не пити, гуляти" — для мішаного й мужеського хору.
9) "A lazy maiden's (S. S. A. A.).
„Дала мені мати корову" — для жіночого хору.
10) "The beautiful moon" (S. S. A. A.).
„Поміж тими зіроньками" жіночий хор.

Згідно з обчисленням видавництва, перша серія 28 пісень розійшлась на протязі семи років в кількости 142,000 примірників на загальну суму $17,-000. Отже в американську суспільність пішло сто сорок дві тисячі примірників української пісні. Треба сподіватись, що ця цифра значно збільшиться, коли піде в продаж чотирнадцять номерів другої серії пісень (десять назв).

Таким робом українці Америки можуть тішитись з тої популярности, яку завойовує у чужинців наша пісня. Цікава річ, що найбільшої популярности набирають такі пісні, як „Гей, я козак з України" — типова козацька, та така типова побутова, як „На вулиці скрипка грає". Багато хорів на Вестах дістають перші нагороди на конкурсах власне цими піснями.

З далекого Лондону передавались по радіо аранжовки проф. Кошиця ще задовго до війни. „Схоля канторум" в Парижі найбільше тішилась його „Скрилкою" та „Баришполем". А тепер американські дириґенти хорів ще більше зацікавлюються цими піснями завдяки видавництву Уітмарка, та що далі дають їм більше й більше признання. Недавно на витаню дириґента Українського Хору в Дітройті, п. Івана Атаманця, хором Дітройтського Університету, дириґент хору проф. Талман урочисто дякував п. Атаманцеви власне за те, що той зазнайомив його з творами проф. Кошиця, а хор гучно одобрював слова свого дириґента, роблячи овацію українській пісні й п. Атаманцеві. А Клівеландський хоровий жіночий ансамбль Долгорукова (росіянина), реклямуючи свої радіо-виступи, випустив два рекорди і розіслав їх по всіх каледжах і університетах Заходу. З тих рекордів один передавав твір визначного російського композитора Гречанікова (Колибельная), а другий це була наша „На вулиці скрипка грає" в англійській мові, укладу проф. Кошиця. Ось тим, мимоволі, п. Долгоруков причинився до реклями й поширення української пісні.

Ось такі вісти про поширення української пісні в Америці — це вісти про наші здобутки, якими всі радіємо.

Рідко вживане і почорніле столове срібло спричиняє нераз багато клопотів. Коли його треба чистити перед ужиттям. Заощадиться цеї роботи, якщо, коли маємо ховати срібло, насмаруємо і завенемо в стару серветку. Натовщене срібло не счорніє, а перед повим ужиттям вистарчить вимити його в гарячій воді.

Пересічний самохід переїжджає 14 миль, зуживаючи один ґальон газоліни.

ГРЕКИ ДАЛІ ДОБРЕ ДЕРЖАТЬСЯ

АТЕНИ. — Нема сумніву щодо того, що грецькі війська добре бються, та що здержують італійські наступи. Греки мали навіть здобути місто Коріцу в Альбанії. Та сам грецький уряд перестерігає, щоб початкових успіхів не брати надто оптимістично, бо Італія надсилає щораз нові сили. А це означає, що заноситься на довгу і завзяту боротьбу. Населення переконане, що Грецію булаб ждала судьба Данії, колиб була піддалася Італії.

ПОМЕР ТОЙ, ЩО РЯТУВАВ ЖЕРТВИ „ТИТАНІКА"

ЛОНДОН. — Помер сер Артур Генрі Ростров, що відомий з того, що як капітан корабля „Карпатія" виратував 700 осіб, коли затонув величавий корабель „Титанік", вдаривши в ледяну гору. Було це в квітні 1912 року. „Титанік" мав 2,000 подорожних. Його затоплення було страшною траґедією, відчутою цілим світом. Сер Ростров пише в своїх спогадах, що колиб „Карпатія" була тоді яких 25 миль ближче „Титаніка", то булоб можна виратувати усі жертви. За виратування тих 700 людей Ростров дістав великі відзначення, а в Ню Йорку справили йому маси народу величезну овацію, коли приплив з „Карпатією" і врятованими.

ДАЛІ ПРИ ДЕМОКРАТІЇ

БУКАРЕШТ. — Є одна визначна людина в Румунії, що отверто виявляє, що не вірить що теперішній стан вдержиться, а демократія пропаде. Це довголітній селянський провідник Юліюс Маню, що має 67 років і не піддається тоталітарним впливам, а певний, що прийде час, коли демократія возьме верх. Його голос може ще заважити, бо він високо ціниться на королівськім дворі, зокрема в королевої — матери Олени та в молодого короля, якого він усе дуже любив.

ЯПОНЦІ ВИЦОФУЮТЬСЯ З РІЖНИХ ПОЗИЦІЙ В АЗІЇ

ҐОНҐ КОНҐ. — З ріжних місцевостей Китаю доносять, що японські військові частини уступають зо занятих давно позицій. Мабуть мається тут до діла з якимсь новим японським военним пляном в Китаю.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІ-

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Сокіл, від. 336. У. Н. Союзу відбудуться в неділю, 10. листопада в годині 1. пополудні. Проситься всіх членів прибути на збори й вирівнати свої вкладки, звернути книжочки або гроші товариські і нових членів до товариства Сокіл припровадити. — Тимко Кальмук.

НАМТРАМСК, МІСН. — Звичайні збори Тов. ім. М. Шашкевича, від. 94., відбудуться в неділю, 10. листопада, точно в годині 1:30 пополудні в Укр. Хаті. Взивається членів, щоб прибули на ті збори і вирівнали свої належитости до каси Товариства, бо в противнім разі наразитесь на суспензу з членства, як з Товариства так і з У. Н. Союзу. Рівнож конечно забрати тикети на Баль Товариства, де дохід іде на покриття коштів делеґата. — Л. Патра, рекорд. секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 379., відбудуться в вівторок, 19. листопада, в год. 7:30 ввечір, при Оклей і Райс ул. Проситься членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Також проситься довгуючих членів прийти та вирівняти свої залеглости, бо в противнім разі можуть бути суспендовані. — Василь Пилипів пр.; М. Фединський, кас.; Андрій Боднарчук, секр.

ЛОРЕЙН, ОГАЙО. — Місячні збори Тов. Український Народний Союз, від. 50., відбудуться 17. листопада в годині 1. пополудні в гали, де звичайно. Проситься членів прийти на час. — М. Шемиляк, сек.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146., повідомляє, що наші збори відбудуться в неділю, 10. листопада о годині 1. пополудні, під ч. 13530 Charest st., просимо о Вашу присутність а то пририхтовання до Ювилейного Свята нашого Товариства, тому просимо всіх членів о присутність на збори на спільну народу.— За Тов. Уряд.: М. Головчак, предс.; Т. Солодкий, кас.; П. Андрушків, Д. Ферлей секретарі.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Збори Тов. Запорозька Січ, від. 75., подає до відома своїм членам відбудуться у неділю 10. листопада, в 1. годині пополудні в Укр. Нар. Домі при Мартин улици. Проситься членів конечно прийти на ті збори, тому що маємо гагато важних справ до полагодження. Як декотрим членам відомо, що наш відділ розпочав кампанію за новими членами. Проситься, щоби кожний член старався приєднати хоть одного нового члена до У. Н. Союзу, за що дістане винагороду. — В. Тарас, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Тов. Єдність, від. 163., відбудуться в неділю, 10. листопада, в Клюбі Горожан, 847 Н. Френклин, вул., точно в годині 12.30 пополудні. В другій годині почнуться окружні збори відділових урядників, отже збори віділу мусять бути скінчені до тої години. Тому проситься всіх членів прийти точно на означений час. — уряд.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Ур. Клюбу Поступового, від. 70., відбудуться в вівторок, 12. листопаду, в годині 7. ввечір, в Укр. Нар. Домі, 181-183 Флїт ул. Кожний член обовязаний прибути на збори, вирівняти свої вкладки, як також обговорити деякі важні справи для добра товариства. Приведіть своїх кревних або знайомих, щоби їх вписати в члени товариства і до У. Н. Союзу. — Григорій Когут, предс.; Михаїл Самоїл кас.; Антін Онисик, секр. Адреса секретаря: Anthony Onysyk, 117 Lake St., Jersey City, N. J. Phone: Journal Sq. 2,4298.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зап. Січи, від. 367. відбудуться в неділю, 10. листопада, в год. 1:30 пополудні в галі церковній, 305 Hudson ave. Проситься всіх членів явитись на збори, а довгуючі члени повинні вирівнати свої вкладки. Зближається кінець року і рахунки треба вирівнати, довги не будемо перетягати, а завинені члени будуть суспендовані. Незабуваймо приєднувати своїх дітей і нових старших членів. — Сорохтей, Лиско, Дмитрів, урядники.

THOMASTON, CONN. — Місячні збори Тов. Укр. Січ, від. 421. відбудуться в суботу, 9. листопаду, в годині 8. вечером в Українській Гали, Prospect St. Проситься всіх членів місцевих і позамісцевих, прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. Старайтесь приєднувати нових членів до Товариства і до У. Н. Союзу перед конвенційної кампанії, за що отримаете нагороду. — А. Береза, предс.; М. Шипітка, кас.; І. Кіндрат, секр.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. — збори Бр. Св. О. Николая, від. 344, відбудуться в неділю, 10. листопада, в годині 3.30 сполудня. Обовязком кожного члена і členиці, як місцевих так і позамісцевих, прибути на збори начас, бо маємо важні справи до рішення. Уряд звертається до вас, шановні члени, з тим упімненням, старайтеся по можности вирівнати свої довги. Проситься молодіж прибути на збори. — Гр. Геба, секр.

ГУДСОН, Н. Й. — Місячний мітинґ Б. Св. Йосафата, від. 273. відбудуться в неділю, 10. листопада коло 1. год. сполудня, під ч. 15 Савт Торт Стріт, отже галя мітинґова змінена. На зборах будуть порушені важні справи. Напоминається кожного члена прийти на мітинґ.—Лев Годованський, предс.; Михайло Лібрук, кас.; Павло Маряк, сер.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. — Звичайний мітинґ Тов. Українська Січ, від. 182. відбудесь в 2. годині попол., в неділю 10. листопаду, в парохіяльній гали 45-47 Говп евня, Пасейк, Н. Дж. На порядку є товариські справи до полагодження. Тому обовязком є кожного члена прибути на збори. Довгуючих членів напоминається, щоби прийшли і вирівнали свої залеглі вкладки, інакше будуть суспендовані. — І. Живіцький, предс.; Г. Яськів, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори 204 відділу, відбудуться 9. листопаду, в год. 8.15 вечір в галі Укр. Прав. Громади, 334 Іст 14. вулиця. Члени, котрі іза своїх вечірних занять не можуть бути на місячних зборах відділу можуть членські вкладки приносити в день до офісу касієра відділу А. Ґелетія, 8 год. рано до 8 год. вечір. До того секретар відділу урядуватиме на офісі касієра відділу 33— 3 Ave., New York City, в першу, трету і четверту пятницю, в місяці між год. 6. а 8. вечір, де члени зможуть полагоджувати всі справи звязані з їх обезпеченням в У. Н. Союзі. В справах, які не терплять проволоки пр. смерть члена тощо треба віднестися сейчас до секретаря відділу, а його нова адреса є: Nicholas Blyznak, 351 Madison St., New York City, або телефонічно. Число телефону Orchard 4-1137. Зобовязується всіх членів придержуватися повищих постанов, а головно плачення членських вкладок на час. — Уряд 204 відділу У. Н. Союзу.

MONESSEN, PA. — Збори Бр. св. Апп. Петра і Павла, від. 338, відбудуться в неділю, 10. листопада по обіді в годині 2. в гали парохіяльній, 17 Рід Евн. Проситься всіх членів прийти на збори, а довгуючих вирівнати свої довги. — За уряд: Михаїл Коваль, предс.; Николай Хомош, кас.; Николай Куць, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Бр. Св. Володимира, від. 130., відбудуться в суботу, 9., листопаду, в годині 8. ввечір. в салі 30 Іст 7. вул. Проситься всіх членів прибути на ці збори, бо є важні справи до полагодження. — Антін Карпович, рек. секр.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

В неділю, 13. листопада, ввечір померла членкиня 28. від. У. Н. Союзу, у Маганой Плейнс, Па., по довгій недузі
АННА ШАРИЙ.
Покійна походила зо села Джорджів, повіт Ліско, Галичина. До Союзу вступила 18. жовтня 1923 р.
Лишила мужа Івана, сина Миколу, доньки Марію, зам. Роповий, Катерину, зам. Райн, Анну, зам. Кінчик; та Івана, Петра, Еву й Олену самотні.
Похорон відбудеться в четвер рано в 9. год. з дому жалоби до Церкви Св. Йоана Хрестителя в Мейзвил і на цвинтар на Фраквил.
Нехай земля Вашингтона буде їй пером!
Іван Онушканич, секр.

„ЛЮБОВНИЦЯ КУКУРУДЗИ". — Такий титул надали панні Дороті Гендерсон з Нюмена, Ілінойс, на річному святі кукурудзи повіту Доґлас, славного з продукції цеї ростини.

ТАРЗАН, ч. 147. Запросини смерти.

„Ти думав, що ти, закликаючи сюди Боґґду, дуже мудрий. Тимчасом ти кличеш його на видиму смерть", глузував Залім.

Тарзан набрав у груди повітря, хотячи знов закликати Боґґду та його перестерегти.

Але Залім це завважив і направив на нього дуло револьвера. „О, ні. Хай він прийде сюди. Коли його вбю, буду почуватись певніше".

„Коли так, то перше вбий мене", відповів Тарзан і зараз же видав зо себе переразливий окрик остороги.